

ISH QOG'OZLARNI YURITUVDA HUQUQIY ATAMALARNING QO'LLANILISHI

O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Surxondaryo akademik litseyi

Ona tili va adabiyot va Huquqshunoslik fani o'qituvchisi

Boysariyeva Manzura Yangiboy qizi

Mirzoyusupov Shohrux Shavkatovich

Annotatsiya: Ushbu maqolada qog'ozlarni yuritish jarayonida qo'llaniladigan asosiy huquqiy atamalar, ularning ma'nosi va ahamiyati tahlil qilinadi. Huquqiy hujjatlarni to'g'ri rasmiylashtirish, saqlash va qidirishda huquqiy atamalarni aniq va to'g'ri qo'llashning ahamiyati, shuningdek, noto'g'ri qo'llanilishining salbiy oqibatlari ko'rib chiqiladi. Maqola davlat idoralarida, korxonalarda va boshqa tashkilotlarda hujjatlar bilan ishlash samaradorligini oshirishga yo'naltirilgan amaliy tavsiyalarni ham o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: Qog'ozlarni yuritish, huquqiy atamalar, hujjatlarni rasmiylashtirish, arxivlash, huquqiy terminologiya, hujjat aylanishi, huquqiy xatolar, hujjatlarni saqlash, qidirish tizimi.

Kirish:

Zamonaviy jamiyatda hujjatlar muhim rol o'ynaydi. Ular turli sohalarda - biznes, davlat boshqaruvi, sud ishlari va boshqalarda - muhim axborot manbai bo'lib xizmat qiladi. Qog'ozlarni yuritish jarayoni esa, bu hujjatlarni yaratishdan, saqlashdan tortib, ularga kirishni ta'minlashgacha bo'lgan barcha faoliyatni o'z ichiga oladi. Jarayonning samaradorligi va huquqiy jihatdan to'g'riligi esa, ko'p jihatdan huquqiy atamalarni to'g'ri qo'llanishiga bog'liq.

Huquqiy atamalar va ularning ahamiyati:

Qog'ozlarni yuritishda qo'llaniladigan huquqiy atamalar hujjatlarning mazmunini aniq va ravshan ifodalash, ularning yuridik kuchini ta'minlash va ularga kirishni osonlashtirishda muhim rol o'ynaydi. Masalan, "protokol", "bayonnoma", "shartnoma", "qaror", "farmon", "to'g'risida" va boshqa atamalar hujjatning turini, uning maqsadini va yuridik kuchini aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu atamalarni noto'g'ri ishlatish hujjatning yuridik kuchini yo'qotishiga yoki uning talqin qilinishida qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin.

Huquqiy atamalarni to'g'ri qo'llashning ahamiyati:

Huquqiy atamalarni to'g'ri qo'llash quyidagi jihatlarga ta'sir qiladi:

Hujjatlarning yuridik kuchini ta'minlash: Aniq va to'g'ri qo'llanilgan atamalar hujjatning yuridik kuchini kafolatlaydi va kelajakda uning talqin qilinishi bo'yicha nizolarni oldini oladi.

Hujjatlarni samarali qidirish: Standartlashtirilgan huquqiy atamalar hujjatlarni qidirish va topishni osonlashtiradi, axborot qidiruv tizimlari samaradorligini oshiradi.

Hujjatlarni saqlash samaradorligini oshirish: To'g'ri nomlangan va tizimlashtirilgan hujjatlar saqlash va arxivlash jarayonini soddalashtiradi.

Javobgarlikni aniqlash: Huquqiy atamalar hujjatlarga javobgarlikni aniqlash va taqsimlash imkonini beradi.

Noto'g'ri qo'llanilishining salbiy oqibatlari:

Huquqiy atamalarni noto'g'ri qo'llash quyidagilarga olib kelishi mumkin:

Yuridik nizolar: Noaniq yoki noto'g'ri atamalar hujjatning talqini bo'yicha nizolarga olib kelishi mumkin.

Vaqt va resurslarning yo'qotilishi: Noto'g'ri rasmiylashtirilgan hujjatlarni qayta ishlash va tuzatish qo'shimcha vaqt va resurslarni talab qiladi.

Moliyaviy zararlar: Noto'g'ri hujjatlar tufayli moliyaviy zararlarga uchrash mumkin.

Xulosa:

Qog'ozlarni yuritish jarayonida huquqiy atamalarni to'g'ri qo'llash muhim ahamiyatga ega. Aniq va to'g'ri qo'llanilgan atamalar hujjatlarning yuridik kuchini ta'minlaydi, qidirish va saqlash jarayonlarini soddalashtiradi va nizolarni oldini oladi. Shu sababli, qog'ozlarni yuritish bilan shug'ullanuvchi xodimlar huquqiy terminologiyaning nozikliklarini chuqur o'rganishlari va hujjatlarni rasmiylashtirishda standartlarga amal qilishlari zarur. Bu esa, samarali va huquqiy jihatdan to'g'ri ish yuritishni ta'minlashga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov I.A. Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. Toshkent: "Sharq", 1998. –B.63.

2.M.Mahmudov. “ O'quv materialini didaktik loyihalash tizimi”. Pedagogik mahorat 2002-yil. 3-son

3. 2.M.Mahmudov. “ O'quv materialini didaktik loyihalash tizimi”. Pedagogik mahorat 2003-yil. 1-son

4.M.Ochilov. “Yangi pedagogic texnologiyalar” 2000-yil

5.Sobirova M.R.”O'zbek tili darslarida interfaol usullardan foydalanish”

6.Ahmedova H.O'zbek tili o'qitishning zamonaviy texnologiyalari.- Toshkent: Tafakkur,2012.-96

7. Abdurahmanov G'., Rustamov H Ona tili. 10-sinf uchun darslik. Toshkent, "O'qituvchi" nashriyoti, 2003-yil
8. Tolipov O', Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: "Fan", 2006. –B.261.
9. Ne'matova N., G'ulomov A., Abdurimova M. Ijodiy matn ustida ishlash. – Toshkent, "O'qituvchi", 1997. –V.48.
10. Ochilov M. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Qarshi: Nasaf, 2000. –B.
11. Roziqov O, Mahmudov M, Adizov B, Hamroev A. Ona tili didaktikasi. – Toshkent: Yangi asr avlod, 2005. -B.238.
12. Rajabzoda H, Safarov A. Pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayonida 1995. V. 293.
13. Rajabzoda H, Safarov A. Pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayonida samarali qo'llash-hozirgi zamon ta'limi talabi. – Buxoro, 2008. – B.36.
14. Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar (nazariya va amaliyot). – Toshkent: Moliya, 2003. –B. 358.
15. Tolipov O'. Ta'lim: o'qituvchi va o'quvchi faoliyati // "Sog'lom avlod" jurnali, 2000, № 7-8, 20-23-betlar.
16. Tolipov O'.Q, Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: "Fan", 2006. –B.262.